

The best advertising medium to reach 250,000 Slovenians in United States. American in spirit, foreign in language only.

Issued three times a week. Official Organ of 85 Slovenian Societies and Organizations.

Vojna za svobodo, proti militarizmu - sodnik Clarke

Washington, 1. aprila. Sodnik John H. Clarke, sodnik najvišje sodnice, je imel včeraj pomemben govor. Med silnim odobravanjem navdušene množice, je dejal sodnik: "Mi se bomo skazali kot bojovníki svobode na isti način kot leta 1776 in 1812, ko so nam sovražniki zaprli morja. In če se sedaj ne poženemo za svoje pravice, katere imamo kot svobodni možje, živeti pod svobodno vlado, tedaj ne bo več svobode na svetu. Današnja svetovna vojna je postala gigantska borba med avtokracijo in tiranstvom na eni strani, in med svobodo in demokracijo na drugi strani. In posledica tega boja bo, ali da zmaga surovi militarizem, ali pa da bodo svetovni narodi, mali in veliki, živeli v miru in sreči ter svobodni. Na kateri strani stojijo Amerika, ne more nihče dvo-

miti, kdorkoli pozna ameriške principe in ustavo. Nemška cesarska vlada si danes lasti božansko krivico, da mori nemški narod na vseh bojiščih v imenu krivice. Daj Bog, da sprevidi nemški narod že kmalu silno moro, ki ga tlači v osebi kajzerja, in da nemški narod spremeni kakor se je spremenil ruski, ki je vzel vlado v svojo roko. In če pride do tega, da demo branili naše pravice z orožjem, jih ne bomo branili sami za sebe, ampak tudi za nemški narod, ki trpi pod militarizmom, in pričakujemo vsi, da bo naše posredovanje ne samo treščilo kajzerizem in militarizem v brezdno, ampak da dobi nemški narod tudi zaželjeno svobodo in boljše srečo v bodočnosti, brez kajzerja, brez božanske pravice kajzerja vladi nad siromašnim in zapeljanim narodom.

"To hell with Germany" kriči Rev. Bustard na prižnici.

"Hudič naj vzame Nemčijo" je grmel W. W. Bustard iz prižnice v Euclid ave. baptistovski cerkvi. In kakih 800 ljudi zbranih v cerkvi, mu je pritrdilo. In Rev. Bustard je nadejal: "Če je Nemčija v pravici, tedaj je Bog v zmoti! Jaz imam svoje prepričanje o teh stvarih, in se ne bi umaknil od tega, tudi če mi kdo puško nastavi na srce. Zavil bi ameriško zastavo okoli sebe in umrl kot mož," je dejal dramatično, ko je pokazal na veliko ameriško zastavo, višječo v cerkvi. "Da, prejel sem mnogo grozljivih pism, toda me ne straši, kajti jaz sem tu, da pridigujem resnico," se je izjavil Rev. Bustard, ko je prebral eno izmed grozljivih pism. "V tem pismu mi pravijo naj skočim v jezero, in nimam nobenega oporekanja temu, ker sem baptist, toda kar se tiče moje krivice, vam povem, da bom eden prvih, kadar nas bo dežela potrebovala, in želim, da bi tudi pisec tega pisma šel z menoj. Najprvo je varnost, to je geslo te dežele, toda kongres naj spremeni to

geslo v "čast najprvo!" V tej deželi se nahajajo priseljenci, katerim je dala Amerika varno zavetje pred evropskimi tirani, toda pazimo na nje, kaj bodo tudi ljudje naredili za Ameriko! Če evropska vojna ni drugačija naredila kot revolucijo v Rusiji in oprostila tisoče političnih ujetnikov, je že to dovolj. Nemčija je danes podobna steklemu psu, ki grize vse okoli sebe, in edina dolžnost človeštva je ubiti steklega psa. Nemčija je prelomila vse pogodbe z nami, morila je na najbolj nizkoten način naše državljane potapljala naše ladje. Rešilne ladje, namenjene s hrano za od lakote umirajoče otroke v Belgiji, so bile torpedirane. Nemčija danes drži zaprte naše državljane, in če jih ne spusti takoj, je dolžnost kongresa, da reče Nemčiji: Če jih ne spustite, tedaj pridemo mi tja in jih vzamemo. Nič se ne sramujmo, če naša zastava skupaj vihra s francosko in rusko, kajti ljudstvo teh dežel se bori proti nagnjenemu sovražniku, kar jih je kdaj zemlja nosila!"

Nova nemška razbojniška ladija.

Rio Janeiro, 1. aprila. Nova nemška razbojniška ladija se je splazila mimo angleških stražnih ladij v Severnem morju in je dospela v južni Atlantski ocean, kjer je uničila enajst francoskih, angleških in drugih parnikov. Glasom poročil od potnikov, ki so dospeli na eni ladiji v to pristanišče, se imenuje novi nemški razbojnik "Seadler". Ta nemška ladija je jako oborožena. Poroča se, da je ta nemška ladija nekdanja ameriška ladija Pass of Balmaha. Novico o novi nemški uničevalki je prinesla francoska ladija Camborne, na kateri je bilo 285 moških od posadke uničenih ladij. Nemška uničevalka trgovine ima na krovu dva velika topa in 16 brzostrelnih topov. Na krovu imajo živeža za 18 mesecev. Nemci so se posluževali goljufije in sleparije na morju, ker sicer ne bi dobili nobenega parnika na muho. Nemški moški razbojnik je vselej razvil norveško zastavo, kadar je zagledal kak parnik. Dotični parnik, nič hudega sluteč, se je seveda približal domišljeni "norveški" ladiji, nakar je pa nemški razbojnik začel streljati brez vsakega svarila. Na ta način je nemška ladija potopila 11 parnikov.

Brazilska vlada, v čegar vodah operira nemški razbojnik, je poslala nekaj torpednih rusičev, da poiščejo razbojnika. Ameriški povzročil revolucijo. V ameriških vladnih krogih so prepričani, da bo nastop Zjed. držav v svetovni vojni povzročil marsikatero revolucijo. Turčija je ena prvih, kjer se bo vlada zrušila. Tuška vlada prihaja danzadnevom bolj do prepričanja, da je le privesek Nemčije. Močno je razburilo turške kroge, ker je Nemčija Rusiji ponujala mir in pri tem obljubila Armenijo, najbogatejšo turško provinco Rusom. Pričuje se, da se Turčija odtrga od Nemčije. Istotako vre tudi v Bulgariji, kjer je narod nezačuden z Nemci. Avstrija komaj čaka, da se reši nemških krempeljev. V Evropi se bo vršil v kratkem večji preobrat kot oni, ki ga je povzročila vojska. Upliv Zjed. držav je ogromen, in ameriški nastop proti Nemčiji bo usodno uplival na razne evropske vlade. Pariz, 1. aprila. Včeraj je vladal precejšen mir na celi macedonski fronti. Dan poprej je so Bulgari in Nemci napadali s precejšnjimi silami, toda so se umaknili, ko smo jim prizadeli močne zube.

V sredo govori Wilson v kongresu.

Ce kongres naznani vojno Nemčiji, tedaj pomeni isto tudi za Avstrijo, Turčijo in Bulgarijo. Ameriška vlada ne bo trpela nemških zaveznikov v svoji sredini. Ameriška mornarica je pripravljena za takojšnje akcijo. 70.000 nadaljnih mož poklicanih pod orožje.

Avstrija sledi Nemčiji.

Washington, 1. aprila. Iz vladnih krogov, s sporoča, da v slučaju, da nastane vojni položaj med Nemčijo in Zjed. državami, da bo obenem isti položaj veljal tudi za Avstrijo, Turčijo in Bulgarijo. Ameriška vlada nikakor ne more trpeti v svoji sredini zastopnikov nemških zaveznikov, ker bi ti lahko s pomočjo vohunstva silno škodovali ameriškim načrtom. Vse upanje, da se zadeva med Nemčijo in Zjed. državami zlepa poravnava, je sedaj odpravljena. Vlada zaupa le še na meč, da prisili Nemčijo k spoštovanju ameriških pravic.

Predsednik kliče nadaljne vojake v službo.

Washington, 1. aprila. Predsednik Wilson je naročil vojnemu tajniku, da pokliče nadaljnih 7000 mož v službo Zjed. držav. 60.000 vojakov sedaj straži prominentne kraje v Zjed. državah. Vojni tajnik ima narejene vse načrte, da se pokliče pod orožje armada 500.000 mož prostovoljcev.

Ves narod je za Wilsona.

Washington, 1. aprila. Ko se zbere jutri kongres Zjed. držav k posebnemu vojnemu zasledanju, bo dobil predsednik Wilson enoglasno pomoč od vseh kongresmanov. Privatna proizvodnja pri posameznih članih kongresa, naznanjajo, da je skoro 7 osem kongresmanov za to, da se napove vojno stanje med Nemčijo in Zjed. državami. Po vseh mestih Zjed. držav se vršijo ogromni patrijotični shodi, pri katerih ljudstvo izraža simpatije predsedniku in mu obljube vsako pomoč, katero bo zahteval od naroda.

Predsednik gre v kongres.

Dan, kdaj nastopi predsednik Wilson v kongresu, še ni določen, vendar se sodi, da najkasneje v sredo, 4. aprila, pride predsednik v kongres in prebere svojo vojno napoved Nemčiji. Predsednikov kabinet je dobil predsednikov govor za kongres v pretres in se je enoglasno izjavil zanj.

Govor nemškega kanclerja.

Govor nemškega kanclerja, Bethman-Hollwega je zapril vsako pot k miru, med Ameriko in Nemčijo. Kancler se je izjavil, da je Amerika odgovorna za vojno, ne Nemčija, menda zato, ker je Amerika torpedirala Lusitanijo, ker je Amerika ubila tisoče ameriških državljanskih in najbolj nesramni način, zato ker je Amerika utjela ameriške državljane in jih držala v ujetništvu, ker je Amerika pobijala ameriške otroke in ženske na odprtem morju. Pa tudi v Nemčiji, glasom poročil iz Londona, vlada veliko razburjenje radi govora nemškega kanclerja. Nemški kancler se je izjavil, da je bila Nemčija, ki je leta 1905 setovala ruske vojske, naj da narodu več svobode. Socijalistični poslanec Ledebour je na to odgovoril: Ako je Nemčija setovala ruski vladi večjo svobodo, zakaj pa ni sama v praksi uvidela to doma in podelila nemškemu narodu več svobode in ga rešila militarizma? Mi smatramo, da republika v Nemčiji mora priti in sicer v najkrajšem času. Zgodovina se bliža s silni mi koraki. Nemški narod je v resnici silno potrpežljiv. Nemški kancler se mora odstaviti,

Če državni zbor zahteva.

Nemci skrivajo submarinske zgube.

London, 1. aprila. Archibald Hurd, član angleške admiralitete, se je izjavil: Admiral Capelle, nemški mornariški minister se trudi na vse načine, da skriva zgube nemških submarinov. Dandanes se po svetu ne govori več o submarinih kot bojnih ladjah, ampak kot roparskih ladjah. Nemčija ima jako ogromne submarine, katerih nekateri nosijo do 1500

ton. Taki submarini veljajo do 6 milijonov mark, in nad trideset jih leži na dnu morja. Koliko je pa manjših submarinov? To je ogrmna izguba za Nemčijo in suša za njene finance. Od začetka vojne do danes niso Nemci potopili več kot poltretji milijon ton zaveznikov in neutralnih parnikov. Zavezniki razpolagajo še s 40.000.000 tonami. In Nemčija ne more zgraditi nikdar toliko submarinov, niti v petdesetih letih ne, da bi občutno škodovala zaveznikom rgtovskim ladjam.

Angleži pred St. Quentinom. Nemci se zopet umikajo.

Angleško uradno poročilo.

London, 1. aprila. Pri Handecourt smo napredovali v precejšni razdalji. Več Nemcev je bilo ujetih in ena strojna puška. Pri Coujel smo dobili 60 Nemcev in pet nemških strojnih pušk. Videti je, da Nemci svoje druge obrambne črte ne bodo dolgo držali.

Turki so 70 mil severno od Bagdada.

London, 1. aprila. Od 19. marca je angleška armada potisnila Turke 70 mil severno od Bagdada. Pri Yanikimu, 100 mil severno od Bagdada, se zbira turška armada. Težnja je sedaj približujejo sedaj tudi Rusi iz Perzije. Toda napredovanje je sedaj jako težavno radi obilice kanalov in malih potočkov, katere moramo vse premostiti, pa tudi Rusi počasi prodirajo naprej, ker so Turki za seboj uničili vse zemljo. Poleg tega pa se nahaja ruska armada sedaj v najslabših krajih, v divjem gorovju, kjer ni pravih potov. Dne 23. marca smo zasedli Sheraban, dne 25. marca so se vršili ljuti boji pri Jebel Hamrin pri Kizil Kobat, kjer smo Turkom prizadeli občutne zube. 27. marca smo zasedli Sinduyah, 35 mil severno od Bagdada, in 30. marca smo dospeli do Hint, 60 mil severno od Bagdada.

Rusko uradno poročilo.

Petrograd, 1. aprila. Zapadna fronta: Manjši nemški napadi seveno od Iltukst v okolici Postavy, so bili odbiti. Na ostali fronti se vršijo le predstražni in poizvedovalni boji. V severni Rumuniji so Nemci skušali z napredovanjem v Okna dolini, toda so bili nemudoma ustavljeni od naše artilerije. Nemški monitorji, ki so se hoteli približati Gallatzu, so se morali poškodovati vrniti.

Na laški fronti.

Rim, 1. aprila. V Tridentinski dolini so boji včeraj precej ponehali rali slabega vremena. Na Kraški planoti so Avstrijci močno obstreljevali naše postojanke na hribu št. 144. Pri Kostanjevici smo napredovali in zaplenili sovražnikovo postajo za municijo.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 1. aprila. Ob reki Shara, Stokhod in Zlata Lipa na ruski fronti, so Rusi začeli živahneje streljati, toda posamezni oddelki, ki so nameravali udreti v naše strelne jarke, so bili odbiti. Pri Novo-Grodok smo imeli uspeh z napadom. Podrli smo več močno utrjenih postojank, zajeli 70 Rusov in se nikjer niso posebno ustavljali.

Angleško uradno poročilo.

London, 1. aprila. Pri Handecourt smo napredovali v precejšni razdalji. Več Nemcev je bilo ujetih in ena strojna puška. Pri Coujel smo dobili 60 Nemcev in pet nemških strojnih pušk. Videti je, da Nemci svoje druge obrambne črte ne bodo dolgo držali.

Turki so 70 mil severno od Bagdada.

London, 1. aprila. Od 19. marca je angleška armada potisnila Turke 70 mil severno od Bagdada. Pri Yanikimu, 100 mil severno od Bagdada, se zbira turška armada. Težnja je sedaj približujejo sedaj tudi Rusi iz Perzije. Toda napredovanje je sedaj jako težavno radi obilice kanalov in malih potočkov, katere moramo vse premostiti, pa tudi Rusi počasi prodirajo naprej, ker so Turki za seboj uničili vse zemljo. Poleg tega pa se nahaja ruska armada sedaj v najslabših krajih, v divjem gorovju, kjer ni pravih potov. Dne 23. marca smo zasedli Sheraban, dne 25. marca so se vršili ljuti boji pri Jebel Hamrin pri Kizil Kobat, kjer smo Turkom prizadeli občutne zube. 27. marca smo zasedli Sinduyah, 35 mil severno od Bagdada, in 30. marca smo dospeli do Hint, 60 mil severno od Bagdada.

Rusko uradno poročilo.

Petrograd, 1. aprila. Zapadna fronta: Manjši nemški napadi seveno od Iltukst v okolici Postavy, so bili odbiti. Na ostali fronti se vršijo le predstražni in poizvedovalni boji. V severni Rumuniji so Nemci skušali z napredovanjem v Okna dolini, toda so bili nemudoma ustavljeni od naše artilerije. Nemški monitorji, ki so se hoteli približati Gallatzu, so se morali poškodovati vrniti.

Na laški fronti.

Rim, 1. aprila. V Tridentinski dolini so boji včeraj precej ponehali rali slabega vremena. Na Kraški planoti so Avstrijci močno obstreljevali naše postojanke na hribu št. 144. Pri Kostanjevici smo napredovali in zaplenili sovražnikovo postajo za municijo.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 1. aprila. Ob reki Shara, Stokhod in Zlata Lipa na ruski fronti, so Rusi začeli živahneje streljati, toda posamezni oddelki, ki so nameravali udreti v naše strelne jarke, so bili odbiti. Pri Novo-Grodok smo imeli uspeh z napadom. Podrli smo več močno utrjenih postojank, zajeli 70 Rusov in se nikjer niso posebno ustavljali.

Tudi v Italiji se ljudstvo punta! Na Spanskem je nastal sedaj mir

Berolin, 1. aprila. Poročila prihajajo iz Basela, da je na stala v Italiji revolucija. V Turintu, kjer so bili nemiri najhujši, je vlada proglasila obsedno stanje. Tudi iz drugih krajev se poroča o enakih nemirih. Nadaljna poročila se glase, da so v Florenci, Milanu in Genui zbruhili veliki nemiri. Ljudstvo se punta, ker nima dovolj hrane. Mnogo oseb je bilo ranjenih pri spopadih med vojaštvom in med ljudskimi masami.

Madrid, 1. aprila. Španska vlada izjavlja, da so nemiri po Španiji potihnili, in da ima vlada položaj dobro v oblasti. Nikjer več ni nemirov.

Petrograd, 1. aprila. Ruska vlada je izdala proklamacijo, v kateri obljube in garantira svobodno Poljsko po vojni. Ta izjava je naredila jako ugoden utis na Poljake v splošnem, tudi na one v Avstriji in v Nem-

čiji. Poljski voditelji zaupajo novi ruski vladi, da bo držala besedo, in da bo Poljakom podelila isto svobodo kot Rusom. Poljski voditelj Garusevič se je izjavil: Utis, ki ga je naredila izjava ruske vlade je ogromen. Mi Poljaki smo bili vedno prepričani, da bo prva ruska narodna vlada podelila Poljakom svobodo. Nov korak napredka se razvija pred Poljsko, in Poljska se nahaja pred vstajanjem. Kdorkoli je kdaj vrjel nemškimi obljubam za svobodo, se je motil. Nad pol leta je minulo, odkar so Nemci naredili "svobodno Poljsko", toda niti en sam Poljak na Poljskem še ni smel priti do besede. V "svobodni Poljski" imajo besedo le Nemci. Zato se pa Poljaki z vsoto resnosti ozirajo na novo rusko vlado, in upajo najlepše bodočnosti za Slovane, če bodeta poljski in ruski narod, oba svobodno, skupaj delovala.

Preiskava graffa v Clevelandu.

—John G. Owen, tajnik Cleveland Federation of Labor in Charles Smith, zastopnik unije, kjer so zbrani zidarski in drugi gradbeni delavci, sta še morala v soboto zagovarjati pred sodnikom Vickery radi izsiljevanja. Obtožena sta bila pretečeni petek od velike porote, da sta izsiljevala od kontraktorjev ogromne svote denarja, in sta za to garantirala, da delavci ne bodo goštrajkali.

John G. Owen in Charles Smith sta se izjavila, da nista kriva, vendar sta, da se njiju slučaj hitro reši na sodnji. County prosekutor Doerfler se je izjavil, da ima v rokah natančne dokaze, da so posamezni delavski voditelji izsilili \$75.000 od kontraktorjev kot graff. Sodnika Vickeri je obiskala delegacija unijskih delavcev, ki ga je prosila, da natančno in popolnoma naznani javnosti imena vseh grafterjev, ki so izkoristili delavce. Unijski delavci o tem ničesar ne vedo, zato vsi željno pričakujejo obravnave, ki se bo vršila enkrat drugi teden.

—168 prošelj zasprvi državljanski papir smo spisal v soboto našim rojakom v našem uradu.

Javen shod, ki bi se imel v nedeljo vršiti v Grays Army pod geslom: Doli z vojno! je bil prepovedan. Shod so priredili socialisti, toda jasno je bilo, da so agitirali zanj le Nemci. Tukahjšni nemški dnevnik, ki ima sicer vedno polno zolca proti socializmu, je strastno agitiral za ta shod, toda policiji se je zdelo, da je najbolje, da se shod prepove.

—Čuli smo zopet, da nekatere ljudje dvigajo denar iz banke. Neke ženska na Woodland ave. je v petek potegnila \$475 iz banke, pa denar ji je bil že drugi dan ukraden. Mi smo že enkrat povedali, da se banke vsakomur smejejo, kdor sedaj potegne denar iz banke. Banke imajo več denarja kot ga potrebujejo in ga z veseljem plačajo vsakomur, kdor ga zahteva. Tudi vojna ne bo v tem nič spremenila. Zlata rezerva v Zjed. državah znaša nad šest tisoč milijonov dolarjev, poleg tega imamo novo postavbo gledalnice rezervnih bank, ko vlada sama pomaga bankam, če so v zadregah. Vse banke v Zjed. državah imajo danes nad \$200.000.000 premoženja, in v samem Clevelandu je nakopičenega \$670.000.000. Pustite denar na bankah, kjer je strok bolj varen kot v vaših nogavah ali škrinjah, do katerih ima ropar vselej prost dostop.

—Stiri kompanije 6. regimena narodne garde so dospele v Cleveland soboto, da pomagajo zajedno s petim regimentom stražiti glavne točke mesta. 140 oseb se je oglasilo tekot tedna za službo v armadi Zjed. držav.

—112 novih policistov je mesto postavilo v službo v soboto. —Junjsko delo je storil v soboto policist Popp v lekarni na Public Square. V lekarni se je nahajalo veliko zdravil, ki so jih dali v omedlevo. Policist Popp je prihitel v lekarno in ubil "sovražnika" s svojo palico.

—Četrtri dinamitni napad v Clevelandu se je pripetil v petek ponoči pri neki tovarni na Mandaly ave. blizu Ivanhoe Rd. v Collinwoodu. Razstrelba je bila tako silna, da so popokala okna na 25 hišah v okolici. Policija nikakor ne more priti na sled tem napadalcem z dinamitom, ki so najbrž Nemci.

—Samostojno dr. sv. Jožefa je te dni kupilo eno delnico Nar. Doma in jo bo podarilo dr. Z. M. B. ki razvije svoj prapor meseca aprila, t. l.

—Ignac Kos je nabral na gozdovju Josipa Polanc 25. marca \$2.45. Val. Dobravec je nabral svoto \$2.50 na botiriji Louis Čebulji, John Kramar, iz Farrell, Pa. je na obisku v Clevelandu daroval \$1.00 za Nar. Dom. Vsem nabiralcem kot cenjenim darovalcem najlepše zahvala v imenu naroda. Spominke knjižice Doma so v tisku in kmalu zagledajo beli dan.

—Člani "Slovenian Baseball League" se pozivljejo na sejo te Lige dne 5. aprila v Lanchetovih prostorih. Liga ima precej denarja in treba je nekaj ukreniti v tem.

—Pogodba med kontraktorji in med unijskimi gradbenimi delavci je sedaj podpisana, in v pondeljek se prične v Clevelandu zopet v polni meri graditi. Vse stavbeno delo je skoro en mesec počivalo v Clevelandu.

—Jugoslovanski Sokol pozivlje vse člane na redno sejo v sredo, 4. aprila.

Na laterno z ogleduhi.

New York, 1. aprila. James W. Gerard, naš bivši poslanik v Nemčiji, se je izjavil, ko so mu povedali, da je v Ameriki 500.000 nemških špijnov. Mo goče jih je, in če so, tedaj imajo v Ameriki tudi 500.000 čistih svetilk, kamor obesimo špijone.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONEDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko - \$3.00 Za Cleveland po pošti \$4.00
Za Evropo - \$4.00 Posamezna številka - 3c

Van plan, izdat in distribuiran na "Cleveland American"
1121 W. CLAIR AVE., N. E., CLEVELAND, OHIO. TELEPHONE CUT. PEARSON 124

EDWARD KALISH, Publisher LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 39. Monday April 2, 1917

KAKO POSTANETE AMERIŠKI DRŽAVLJAN.

X. Nadaljevanje.

Predmet današnjemu poduku je način ameriške vlade. Vsaka vlada ima gotov sistem, po katerem se vodijo državni posli, da giblje državno življenje in se zadosti vsem zahtevam, ki jih stavijo državljani na svojo vlado.

Ameriška ustava ali konstitucija je razdelila ameriško vlado na tri dele, in sicer: na izvršujoči ali izvrševalni del (Executive Department), na sodnijski del (Judicial Department), na zakonodajni del (Legislative Department). To so trije glavni deli ameriške vlade, in v teh treh delih obstoje vsa ameriška vlada; se izpolnujejo njene postavbe, se delajo postavbe in se razkladajo postavbe.

Najprej imamo izvrševalni oddelek vlade ali izvrševalni oddelek. Rojaki, ki ste pri družini, veste, da ima vsako družino svojega predsednika, in ta predsednik vsakega posameznega društva mora paziti, da se društvena pravila splošnoje. On torej izvršuje to, kar mu društvo naroči. Predsednik vsakega društva torej je nekak gospodar in upravitelj velike skupine ljudi. Ti so njega postavili za gospodarja, da društvo lepo napreduje in ki skrbi, da se vse tako izvrši kakor društvo želi na svojih sejah.

In glejte, ravno tako je s predsednikom Zjed. držav. Predsednik Zjed. držav mora gledati da se postavbe splošnoje, katere naredi kongres. On tvori torej s svojim uradom en del ameriške vlade, in sicer izvrševalni ali izvrševalni del vlade. Druge podobnosti o predsedniku smo že prej razložili.

Drugi oddelek vlade tvori kongres, ki dela postavbe in o katerem pozneje spregovorimo.

Tretji oddelek naše vlade pa tvorijo sodniki. Naloga ameriških sodnikov se jako razlikuje od sodnikov v Avstriji. Dočim sodniki v Avstriji nimajo druge naloge kot soditi po postavah, kakoršnje so in se strogo držati teh postav, pa imajo ameriški sodniki pravico postavbe tolmačiti ali pa celo jih zavreči, če vidijo, da postavbe niso narejene glasom ustave. Zjed. držav. N. pr. kongres naredi postavbo, da morajo delavci delati le osem ur na dan, in kompanije tega ne bi poslušale, pač pa bi začele tožiti na sodnih, če je postavba ustavna ali ne. Od sodnje je sedaj odvisno, ali bo potrdila postavbo ali ne. Natančno se preiščejo vse določbe, nakar se sklene, če je postavba veljavna. Zato pa pravimo, da v Ameriki sodniki tolmačijo pomen postavbe.

To so torej trije deli ameriške vlade, izvrševalni, zakonodajni in sodnijski. Vsi trije deli se lepo ujemajo med seboj in tvorijo idealen način vlade, kakoršnje nimajo nikjer drugje.

Vprašanje: V koliko delov je razdeljena ameriška vlada? Odgovor: v tri dele.

Question: In how many branches is the Government of U. S. divided?

Answer: In three branches. Vprašanje: Kako se imenuje trije deli ameriške vlade?

Odgovor: Izvrševalni ali izvrševalni, zakonodajni ali zakonodajni in sodnijski del vlade.

Question: Can you tell the names of the three parts of U

S. Government?

Answer: Yes; they are Executive branch with the President of U. S. as chief executive, legislative branch with Congress as the law-making body and the judicial branch represented by U. S. judges.

Ker smo predsedniške posle že tolmačili in pride kongres pozneje na vrsto, hočemo sedaj nekoliko spregovoriti o sodnijskem oddelku Zjed. držav. V Ameriki imamo dvojno vrsto sodnikov: Sodnike, katere ljudstvo voli v svojih posameznih okrajih, in sodnike, tere imenuje predsednik Zjed. držav in jih senat potrdi. Najmanjše vrste sodnik v Ameriki je mirovni sodnik ali "justice of peace", ki sme sprejemati v obravnavo le stvari manjšega pomena, v Clevelandu n. pr. samo stvari, ki nimajo večje denarne vrednosti kot \$100. Te sodnike imajo posebno v majhnih vaseh in mestih. Drugi sodniki so "policijski" ali "mestni" sodniki. Ti sodniki so v večjih mestih, kjer lahko sodijo vse navadne zločine in civilne razprave, ki ne presegajo vrednosti \$1000. Ti tudi ne smejo obsoditi osebo za več kot \$500 globe ali 6 mesecev zapora. V Clevelandu je n. pr. devet takih sodnikov. Nadalje imamo v vsaki državi okrajne sodnike ali "common pleas" sodnike, ki se ponekod imenujejo ti okrajni sodniki ali "circuit judges". Ti sodniki lahko sodijo ovseh stvarih in zločinih, na smrt in na največjo globo. Kot veste, je vsaka država v Ameriki razdeljena na okraje ali "county", in vsaka county ima eno tako sodnijo N. pr. država Ohio ima 88 takih okrajov ali countyev, torej ima tudi 88 takih sodnij, katerim se reče po angleško "common pleas court" ali ponekod tudi "circuit court". Za to sodnijo imamo potem prizivno ali apelaacijsko sodišče, in sicer toliko v vsaki državi kot nanese potreba. Te vrste sodnije se bavijo z razpravami, ki so bile že prej na drugih, manjših sodnijah, odločene, pa ena ali druga stranka ni zadovoljna z izidom, in se pritoži na apelaacijsko sodišče.

Potem pa imamo še v vsaki državi še eno sodnijo, ki se imenuje "najvišja državna sodnija" ali angleško "State Supreme Court". To je zadnja instanca za sodnje razprave v vsaki državi. Tako sodnija je ena sama v vsaki državi. Vsi ti sodniki, kolikor smo jih sedaj našli, torej mirovni, mestni ali policijski, okrajni in prizivni ter sodniki najvišje sodnje vsi ti so izvoljeni od ljudstva dotične države, in sicer n. pr. mestne sodnike volijo za gotovo mesto imajo pravico samo prebivalci dotičnega mesta, okrajne sodnike volijo vsi volivci dotičnega okraja ali county, sodnike najvišje sodnišča pa volijo vsi državljani dotične države. Vse te omenjene sodnije so državne, in jih ima vsaka država sama za sebe, in ti sodniki ne smejo soditi drugih stvari in zločinov, kot kar se jih pripeti v okrožju njih države. Prihodnjic pa bomo razpravljali o zvezinskih sodnikih, ki so imenovani od predsednika.

(Dalje prihodnjic.)

Dobra kuhinjska peč, iz vlitiga železa, se proda. Vinc. Salmik, 1514 E. 43rd St. (41)

Nekaj, kar se nas prav posebno tiče.

Henry Biroth je izdal knjigo "Tolerance in Religion", katera je vredna, da jo prečita vsak. Je prav posebno prikladna za naše razmere; čitati bi jo morali vsi tisti, ki provzročajo nestrpnost in zagrizenost tako na enem kot na drugem polju. Tam pravi: vse človeštvo je mogoče dvigniti na višje socijalno stališče samo z versko toleranco.

In zopet: So ljudje, ki ne poznajo druge religije kot svojo, ne poznajo zlasti starodavnih religij, pa so zavzeli bolj kristjansko-stališče kot ga najdemo v katerikoli stari religiji. Prepričani so, da so bili vsi narodi pred kristjanstvom sami izmečki, pozabljeni in zapuščeni od nebeškega očeta, da niso poznali Boga in niso mogli upati na nobeno odrešenje. Hinavstvo in njegov otrok fanatizem že dolgo vladajo na tej lepi zemlji. In to je zopet rodilo nasilje, prepojilo zemljo s človeško krvjo, vničilo civilizacijo in provzročilo obup celih narodov.

Če človek čita o nestrpnosti, pa naj bo verski ali kateri drugi, prihaja pred vsem do prepričanja, da je vsaka zagrizenost škodljiva. Ni bilo lepših večjih verskih bojev kot so bili v naši stari domovini. Danes, ko ste tisoče milj od nje, ko ste v deželi osebne svobode glede vere in politike, uvidite sami, da to ni bilo samo neumno, ampak škodljivo. Verska nestrpnost v stari domovini je provzročila, da so se sile vsega naroda porabljele samo za medsebojne boje. V teh bojih smo slabeli gospodarsko, slabeli narodno s tem, da nismo imeli dovolj sil tam, kjer je sovražnik ogrožal naš narodni obstoj. Vero iz človeških src, kamor spada, so spravili na cesto, v politiko, v trgovino, v obrt, v vzgojo in v društva, ki bi ne smela imeti sploh nobene stike z njo. In ustvarili so razmere, da jih ni mogel prenašati človek, pa če je samo nekaj dnij živel v drugih razmerah.

Te razmere skušajo nekateri prenesti tudi med nas v novi domovini. Če človek ima svoje in ostane pri svojem, naj ne misli, da kar je najbolj prav zanj, da je tudi za druge. Vsak človek je bitje zase, ki ima svoje možgane, svoje prepričanje, svoje boje in svoja veselja. Nikdo mu jih ne krati, dokler jih ne začne usiljevati drugim. In na drugi strani: če so tvoja pota in tvoji nazori drugačni, ne misli, da so edino prava in najboljša. Vsak človek naj zase in sam vrejuje svoje versko prepričanje, živi in dela tako, kot je prepričan, da je najboljše zanj.

Fanatizem ne rodi nikdar nič dobrega. Kjerkoli se začne fanatizem, tam trpi vse narod. In ne trpi samo s svojimi silami, ampak tudi gospodarsko. Naravno, vsak ima pravico v dostojni meri in obliki zagovarjati svoja načela. To je bilo vselej in bo. Pravilno je, da jih zagovarja, da jih brani, nepravilno pa je, da jih usiljuje. Ti imaš pravico govoriti skupini, če te hoče poslušati. Ti imaš pravico dokazovati nasprotniku, da je tvoje prepričanje boljše in zdravejše kot njegovo. Nimaš pa pravice nasprotnika radi njegovega prepričanja sovražiti, mu škoditi ali prezirati ga, kot se je godilo to v stari domovini in kot se godi ponekod tudi v novi. Saj veste, da je vera in politika ustvarila tako sovraštvo, da se je Slovenec vezal z Nemcem rajši kot s svojim rodnim bratom. Da so ljudi odslavljali od dela radi verskih ali političnih prepričanij, da so vničevali trgovine in počenjali še dosti drugih neumnosti.

Kjer je nestrpnost in fanatizem, tam je bolezen. Bolezni je treba iztrebiti, boriti se napram njim. In enako je treba nestrpnost, pa naj bo verska, politična, narodna ali druga. Vsak fanatik je duševno bolan človek, katerega se sicer ne zapira v blaznice, kateremu je dovoljeno, da živi kot prost državljan in opravlja svoje posle. Medtem, ko je dejanski nauk napak nedovoljen, je duševno prost. Telesno ne smes pokodovati človeka, duševno pa lahko zmečes nanj kar hočeš. Lahko ga zaničuješ, sovražiš, preziraš, mu škodiš — vse mu lahko storiš, ker zoper to nimamo nobenih zakonov. Vendar je pa to nevarnejše od prvega.

Kjer je fanatizem doma, tam prehaja na vsa polja. Medtem ko smo videli v starem kraju, da se politična nasprotnika gledata kot pes in mačka, vidimo tukaj, da bijejo nasprotniki ostre boje — a ko je bitka končana, si sežejo v roke!

in pravijo: boljši je zmagal. Take ljudi imenujemo gentlemane, to so ljudje, ki so strpni, odkriti, ki se bore le proti programom, ne pa proti osebam, kot je med nami.

Tudi jezikovno smo imeli fanatike. Človek lahko ljubi svoj narod, je lahko čvrst narodnjak, ampak ni treba, da pretpa radi tega tistega, ki govori kak drug jezik. V tem prekašajo Nemci vse druge narode.

Mi, ki živimo danes v svobodni zemlji, ki smo videli boje fanatizma in boje gentlemanstva, bi lahko sodili, kje je prav in kje napačno. Mi, ki poznamo ustavo naših držav in vemo, da so v nekaj generacijah ustvarile iz pretir cvetočega polja, iz koč velikanska mesta, bogate industrije, bi morali odpri svoje oči in vprašati: kako je neki bilo to mogoče? Mi smo bili v stari domovini v naših zemljah najmanj poldrug tisoč let, živeli v državi, ki ima svoj začetek tudi nekoliko pred tisoč leti. Ti tukaj so pa začeli takorekoč lani — letos hodimo pa že mi k njim — po truha in po poduk. Kje tiči vsa skrivnost napredka?

Prijatelj, v ustavi, Osebna svoboda, svoboda glede politike in religije — to sta tista čuda, ki ustvarjajo vsak napredek. Tega nismo imeli v stari domovini in vendar se nam zdi tako naravno, da se čudimo, kako je to, da ni tega povsod? Če greš po letih bivanja tukaj v staro domovino, pa zajdeš zopet v tiste predpotopne razmere — gledaš, strmiš, skušaš prepričevati, primeš mogoče za pero, da povese, kako je drugod — in kaj imaš za plačilo? Kot eden se spravimo vsi zoper tebe. Eni ti pravijo brezverec, drugi spriden Amerikanec, tretji zopet, da ne poznas razmer. In človek se čuti tujec v svoji lastni domovini, naveliča se razmer in skuša kolikor mogoče kmalu odriniti zoper svoji drugi domovini, kjer sicer res ni vse zlato, ampak vseeno za desetdeset odstotkov boljše kot tam.

Človek, ki živi v Ameriki, naj postane pred vsem Amerikanec. Ampak to se ne pravi, da ne govori svojega jezika, da se izdaja za kaj drugega, kar si, da lomiš slabo angleščino kjer moreš, da govoriš s svojimi otroci v jeziku, ki je neka mešanica in da se postavljaš s tem, da ne znajo slovensčine. Tak človek ni noben Amerikanec, ampak sirota, ki ne ve, kaj je in ne, kaj bi rada postala. Poameričaniti se pravi vzprejeti načela, na podlagi katerih je ta mlada republika vzrastla v ducat desetletjih v prvo, najmodernejšo in najnaprednejšo državo. Poameričani se v tem, da pušiš pred vsem vse tiste starokrajске razmere, da pozabiš vse, kar ti je kdo naprtil malo preveč na to ali ono stran, da ne vlačiš onih razmer sem ne v govoru ne v pisavi, ne v življenju, ne v vzgoji. Kako žalostno je poslušati ljudi, ki godejo kot stara lajna vedno eno in isto pesem. Kako težko človek čita list, ki ga pišejo, ki niso še izpregledali v tem ozračju in mislijo, da je za ves svet eno pravilo, za vse ljudi ena pesem.

Poameričani se: drži svoje, spoštuj drugo. Kadar si v borbi, se bori kot lev, kadar si zasebna oseba, bodi zopet človek, rojak, prijatelj. Siroti v svoji okolici in svoji naselbini zmernost in strpnost v veri, politiki, jeziku in sploh v vsem. Naj te veže s tvojimi krvnimi brati krvna in jezikovna vez. Vsek Slovenec naj bo tvoj brat, vsak tvoj prijatelj. V tvojem verskem prepričanju se shajaj z ljudmi, ki so enakega prepričanja pa če so tvoji rojaki ali ne. In enako je s politiko. Če imaš gospodarske interese, se zvezi z vsemi, ki strme za tistim kot ti. — Takole loči nekoliko — deli, hrani svoje zase, pušti drugim nasprotno. S svojimi rojaki govoriš lahko celo življenje, ne da bi se bilo treba spreti radi verskih ali političnih ali drugih prepričanij. Pameten človek se rad razgovarja o tem, tepec se pa krega. Pameten človek govori o veri vskim skupinam, kamor to spada, o politiki zopet političnim skupinam tam, kjer je kraj za to.

Tepec pa je sirota, ki ne ve, kam kaj spada, pa meša vse navzkriž. Pameten človek rabi za svoje dokaze znanost, tepec pa sovraštvo, zamer, preziranje in večkrat tudi pest.

Malo več američanstva in malo manj predpotopnega starokrajskega pipčarstva, pa bi bilo za vse nas bolje.

"CAS".

Slovenski list o Wilsonu.

"Slovenec" v Ljubljani dne 24. januarja piše ob priliki, ko je Wilson poslal mirovno spomenico kongresu, sledeče: Še danes se ne moremo obširneje baviti s tem govorom, pač pa lahko rečemo to: Utopisti in idealisti bodejo našli v tem govoru izražene svoje ideale, realisti pa bodejo stvarno računali, mnogi bodejo zadovoljni, drugi bodejo pa z glavo kimali.

Gotovo in sigurno je, da po besedah Wilsona ostane mirovna akcija predmet, ki še vedno ni rešen, kajti ta predmet bo vsak reševal na svoj način, kakor ga je tudi predsednik Wilson. Wilson se ozira jako malo na versko-moralno stran ljudstva (!), kakor tudi na etnografske prilike v državah, kjer živijo narodi pomešani med seboj. Posebno so pa besede Wilsona zanimive, ker je z njimi zadet živec vsega človeka, ki poznava nobene moralne postavbe. (!)

nadalje komentira o Wilsonu in pravi: "Da ni v Ameriki dolar vladar, bi se besede predsednika Wilsona drugače glasile. Predsednik Wilson pravi, da je cilj politike Zjed. držav, da Amerika pokaže človečanstvu pot do svobode. Brez koristi je sanjal o vzvišeni misli da bo po tej svetovni vojni nastopil svetovni mir. Onih silnih moči človečanstva — o katerih Wilson govori, teh ni na svetu, in tudi njegove lepe deklaracije o trajnem svetovnem miru jih ne bodejo ustvarile. Besede človeške modrosti v takih časih so samo prazne fraze, brez pomena. Mi jih poslušamo, to da jim ne verujemo. (Opomba uredništva. Gotovo, da jim ne verujete, ker — ne smete! Ker če bi Slovenci v Avstriji prakticalirali to, kar govori Wilson, tedaj bi že zdavnej spodili cesarja in narod bi bil politično svoboden. Toda vislice, te vam gozijo v Avstriji, zato pa ne verujete v svobodo!)

Kupujte pri trgovcih, katerih oglase vidite v listu.

CENIK MALIH OGLASOV.

16CE SE DELAVCE VSE VRSTE, do 25 besed ali 6 vrst
1. krat po.....40c.
3 krat po.....35c.
6 krat po.....30c.
vsaka nadaljna vrsta po 6c.

DELO IŠČEJO VSE VRSTE, do 25 besed ali 6 vrst.
1 krat po.....20c
3 krat in več po.....17c.
vsaka nadaljna vrsta po 3c.

SOBE SE ODDAJO IN NA HRANO SE SPREJMEJO, do 25 besed ali 6 vrst.
1 krat po.....25c.
3 krat in več po.....20c.
vsaka nadaljna vrsta po 4c.

V NAJEM SE ODDA, HISA, STANOVANJE, TRGOVINA, HČ, NAPRODAJ HISA, TRGOVINA, FARMA, KONJI IN DRUGO. IŠČE SE OSEBE, ZGUBLJENO, IN DRUGO NEOZNACENO, do 25 besed ali 6 vrst.
1 krat po.....50c.
3 krat po.....42c.
6 krat in več po.....35c.
vsaka nadaljna vrsta po 7c.

IŠČEJO SE TRGOVSKI SOLASTNIKI ALI DRUGE DENARNE PRIKLE — PREKLICI IN DRUGE OSEBNO STI, do 25 besed ali 6 vrst.
1 krat po.....60c.
3 krat in več po.....1.50
vsaka nadaljna vrsta po 10c.

ZAHVALE IN MRTVAŠKA NAZANANILA.
Vsaka vrsta po.....6c.
Za večkrat se lista cena pomnoži.

DRUŠTVENA NAZANANILA.
1krat po.....4c vrsta
Za večkrat po.....3c vrsta
4 do 5 besed se računa ena vrsta.

Hrftobol

nastane navadno v za-
nereda v obistih in ve-
htega takošnjo zdravniš-
ko pozornost.

ALI STE SLABI?

Ali se čutite slaba, ako gubite na teži, ako imate dolgega teka in ako je vaš probavni sistem iz rova, tedaj rabite Severa's Balsam of Life (Severov Življenjski Balsam). On odpravi vsa zla in vrne vaš sistem. Cena 75 centov. V lekarnah.

Severa's Kidney and Liver Remedy

(SEVEROVO ZDRAVILO ZA OBISTI IN JETRA).

Vzjavite to zdravilo, da odpravite nerednosti. Priporoča se tudi pri vnetju obisti in mehurja, pri tiščanju ali odtoku motne scaline, pri bolestem puščanju vode, proti otaklim nogam, vodenici in kislem želodcu. Cena 50c in \$1.00.

Hrftobol je izgnil.

Mr. K. Milauska, 11 Highland Ave., Newton Upper Falls, Mass., nam piše: "Tudi sem na hrftobolje in vobolje bolin na strani, in ko sem čital v Vašem almanahu, sem začel rabiti Severovo Zdravilo za obisti in jetra, in kmalo sem popolnoma okreval."

SEVEROVA ZDRAVILO

so napredaj povsod v lekarnah. Zahtevajte samo Severova. Zavrnite ponaredbe. Ako ne morete dobiti, kar zahtevate, naročite nam, vrnost od

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

Čiščenje in likanje oblek.

DOBRO DELO. NIZKE CENE.

Moške obleke\$1.00
Moške suknje\$1.00
Jopiči.....50c

Ženske kiltje50c
Ženske dolge suknje\$1.00
Ženske obleke\$1.00

The DAMM DRY CLEANING Co.

Cent. 739-W 1574 E. 55th ST, East 2024
A. J. DAMM, poslovođa.

Matic Križman,

961 ADDISON RD.

Slovenska mesnica

Polna zaloga doma prekajenih šunk, želodcev, klobas in drugega finega mesa. Se priporočam rojakom za praznike.

TEL. PRINCETON 1854-

FRANK ČERNE

SLOVENSKA TRGOVINA
S FINIMI URAMI, DIAMANTI, GRAMOFONI, SREBRNINO IN ZLATNINO.

6033 St. Clair Ave.

Kadar želite kupiti dobro uro in drugo zlatnino, Columbia grafone, ploče v vseh jezikih, posebno importirane slovenske ploče iz stare domovine ter vse to stroko spadajoče predmete, obrnite se zaupno na svojega rojaka. Prodajam tudi na mesečna odplačilo. Točno popraviljanje ur, zlatnine in grafonov. Vsako blago je jamčeno.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

Če trpite na revmatizmu ki vam povzroča večno bol, pomnite Dr. Richterjev Pain-Expeller.

Odrzavil vas bo v kratkem — in česa boste s njim drgnili boleče dele s jutraj in večer, vse odpravi popolnoma. Eranite eno ali več tega leta vseh v hiši. Zdravilo je dobro za revmatizem, vnetje, ohromelost, zaprtje, bolečine v bedrih in na členkih, zobobol in nevralgijo. V vseh lekarnah po 25 in 50c. Pazite na sidro na steklenicah.
F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington St.
NEW YORK

John Cimperman, Slovenska gostilna.

Se priporočam rojakom v obilen obisk ob vseh prilikah.

Želim vsem srečne velikonočne praznike.

1259 Marquette Rd.

Amerike se boji.
Glavni vzrok, kakor se poroča iz Haaga, Nizozemska, zakaj je šel avstrijski cesar v Berlin, je dejstvo, da se Amerika pripravila na vojno proti Nemčiji. Avstrijski cesar bo zastavil ves svoj vpliv, da ne pride do oboroženega spopada. Nadalje se bo pri konferenci med avstrijskim in nemškim vladarjem razpravljalo, kakšne ugodnosti in kakšno upanje ima Nemčija, da skoncira vojno zmagovito. In končno se bo razpravljalo, kaj naj Avstrija naredi proti Italiji, kako naj se začne ofenziva, itd. Glavni predmet razprave pa bodo Zjed. države, katerih se boji Avstrija bolj kot Nemčija.

—Vsa javna poslopja so v Clevelandu ponovno zastražena od policije. 400 policistov je dobilo povelje paziti na javna poslopja.

IŠCEM
brata Štefana Dugar, doma iz Ročinja, okraj Kanal, Primorsko. Pred kratkih sem zvedel, da je vjet nekje v Rusiji; prošim vse znanice in prijatelje, ako ve kdo zanj, naj mi javi, ker povzedejo čena zanj, ki se nahaj av italijanskem ujetništvu. Ruski vojni ujetniki, Slovenci v Rusiji, so prošeni, da pišejo na Louis Dugar, 436 E. 158th St. Cleveland, O. U. S. A.

SPOMLAD JE TU
in treba bo hiše barvati in postavljati nove plotove. Se pri poročam rojakom, ker imam ve liko zalogo vse, kar se potrebuje pri hišah in vrtovih. Se uljudno priporočam v obilen obisk.

CH. MANDEL,
trgovina z železino in pohištvom. 15702 Waterloo Rd. (44)

TAKOJ.
potrebujemo 25 krojačev, da delajo suknje, 5 krojačev za hlače in 2 preserja za rekele. Oglasite se pri Douglas Tailoring Co. 410 Lakeside ave.

KNJLŽEVNOST.
"CAS" ilustrirana slovenska revija, namenjena za poduk in izobrazbo, ima sledčo vsebino za mesec junij. Ogledalo. — Interview. — Krona gorovja Sierra (Silka). — Zaprta žena. — Umetno vrtnarstvo. — Dukiška doba. (Silka). — Kako morate dlhati, da se ne utopite. — Pri simfoničnem koncertu. (Pesem.) Ivan Zorman. — Slobodanje. (Silka). — Mzlica — kako se jo ubranite in zdravite. — Rasvoj medicine. Dr. F. J. Kern. — Ketteje v spomni. (Pesem.) Ivan Zorman. — Pred solničnim vzhodom. (Silka). — Umetnici v poljubih. (Pesem.) Ivan Zorman. — učito otroka o vrednosti denarja. — Prohibicija in Slovenci. — Markiza Angley. (Silka). — Nekaj, kar se na prav posebnosti. — Nemci in njihovi zavezniki v svetovnem ogledu. — Cathleena. (Silka). Moč solničnih žarkov.

List shaja mesečno enkrat in stane samo \$2.00 na leto, za pol leta \$1.00. Naroča se pri "CAS", 2711 So. Millard ave. Chicago, Ill. za Cleveland, in okoli 1160 pri Frank Gerne, 6033 St. Clair ave. Cleveland, Ohio. List prav toplo priporočamo vsem prijateljem dobroga in plodučnega čtiva.

Pope Vulcanizing Co.
Mi popravljamo vse avtomobilske tires in prodajamo nove tires. Najhitrejša postrežba, kadar nas potrebujete. Vse delo garantirano in poceni.
6934 St. Clair ave. vogal 70 St. Phone Princ. 539 W. (40)

Hiša sedem sob in kopalnice, furnace v hiši, se prodaja jako poceni. Najlepše stanovanje za Slovence. Natančneje pozveste na 1032 E. 72nd Pl. severno od St. Clair ave. (39)

Delo dobijo moški!
Delavci dobijo takoj delo v tovarni. Čista, svetla tovarna, stalno delo, dobra plača. Priđite takoj. 1170 Ivanhoe Rd. blizu Nickel Plate železnice. East Cleveland ali St. Clair kara. Collinwood. (39)

KJE JE
moj stric, Jernej Mlakar, bivajoč nekđaj v Springfield, Ill. Za njegov naslov bi rad zvedel Izidor Selic, ruski vojni ujetnik, naslov: Grotovski, Raz Uralska žel. Doroga, pošta U rusovo, Grotovski Rudnik. Melnikov, Kuzakov, Kazanska gubernija, Rusija. (45)

ALI STE TUDI VI naročili na velezanimstvo revijo "CAS"? Ako še niste, to storite takoj. Vsaka posamezna številka je vredna toliko svoto, kolikor plačate za celoletno naročnino. Cena listu je samo \$2.00 na leto in se naroča pri "CAS", 2711 So. Millard ave. Chicago, Ill. ali pa pri "CAS", 6033 St. Clair ave. Cleveland, Ohio. Naročite se še danes na ta velezanimstvi list.

NAZNANILO.
Clanice dr. "Slovenske Sokolice" št. 62, SDPZ se pozivljejo, da se polnoštevilno udeležijo mesečne seje 3. aprila. Na dnevnem redu imamo več posebnih važnih točk. Za to so cenjene sestre nujno prošene, da se te seje udeležijo. Sesterski pozdrav. (39)
Fannie Trbežnik, tajnica

NAZNANILO.
Cenjenim sestram dr. Carniola, št. 493 LOTM naznanjam, da se udeležijo seje dne 3. aprila zvečer ob pol 8. v navadnih prostorih. Na programu imamo več važnih točk. Sestre, upoštevajte to naznanilo in pridite v obilnem številu. Sesterski pozdrav. (39)
Julija Brezovar, tajnica

Zanesljivi fantje se sprejmejo na stanovanje s hrano vred. 4317 Superior ave. zadaj (40)

Front soba se da v najem za 1 ali 2 fanta, brez hrane. 1397 E. 51st St. (40)

Slovenka, ki bi bila rada hišna oskrbnica v dobri hiši, stara nad 40 let, dobi dober dom in zaslužek. Oglasi naj se na 887 E. 70th St. (39)

VABILO.
Tem' potom so vabljeni vsi člani od "Prvega Slovenskega Kluba", da se gotovo udeležijo glavne seje, ki se vrši 5 aprila, 1917 v starih prostorih na 3840 St. Clair ave. (40)
Odbor.

Išče se Slovenka za hišna opravila in da bi pazila na enega otroka. 1114 E. 63rd St. (40)

ZAHVALA.
Tem potom se prav lepo zahvaljujem društvu Carniola za požrtvovalnost, katero so skazale družstvene sestre ob priliki zadnjega spreveda moje ranilke žene na pokopališče. Obenem se pa društvu zahvaljujem za usmrtnino, ki mi je bila tako točno izplačana brez vsakih sitnosti. Zatorej vsakomur prav tople priporočam društvu Carniola. (39)
Frank Grdadolnik.

Dve sobi se oddajo v najem s hrano ali brez. 1009 E. 62nd Street. (39)

Slovenski bartender, zmožen angleščine, dobi stalno delo pri Fr. Pavlin, 1315 E. 53 St. (39)

Naprodaj je dobro ohranjen trik, ki vleče eno tono blaga. Nizka cena. Vprašajte pri J. Cimperman, 1259 Marquette Road. (40)

Sprejem takoj dobrega krojaškega pomočnika za stalno delo. Franz Tailoring Co. 3687 Fulton Rd. (39)

Vojska! Vojska! Vojska!
Kakor se ljudje borijo z ljudmi v Evropi, tako se jaz s cenami borim tukaj. Naš prostor je bil prodan John Gorniku, in umakniti se moram v kratkem času. Moja zaloga je velika in mnogo časa bo vzelo, da vse razprodam. Vi veste, da je blago danes jako drago, toda vseeno sem znižal cene. Prodajal bom po starih cenah. Velikanoč prihaja. Vi potrebujete mnogo blaga za sebe, ženo in družino. Moja zaloga se mora razprodati! Posebne moške in otročje obleke. Ne čakajte do zadnje minute. Čim prej pridete, toliko boljše je za vas. Govorim v vašo lastno korist. Pomnite, da je naša razprodaja vojska proti cenam. Moške, ženske in otročje narrejene obleke. Ženske suknje, obleke, bluze, krila, volneni jopiči, kimonos, kimonos predpasniki, kovtri, blanketi, podzglavna pokrivala, volnene preveze za vrat, nogavice volnene in svilene, ženski klobuki, union obleke, šlinganje in čipke. Vse se bo razprodajalo po znižani ceni. Moške vrhnje suknje in obleke, dežne suknje, hlače, klobuki in kape, moške in otročje čevlje.

Ne pozabite prostora. **M. TOLSTOY,** 6217 St. Clair ave.

KJE JE
Franc in Josip Pavlenč, doma iz Kostanjevice na Kranjskem. Za njihju naslov bi rad zvedel njih brat Anton Pavlenč, vojni ujetnik, volost Seglovo, Kemerovski Rud. Tomska gubernija, Rusija. (45)

VELIKA NOČ!
Velika noč se bliža, ne čakajte do zadnjega tedna, predno pošljete vašo obleko čistiti ali popraviti. Pokličite nas po telefonu, ali pišite dopisnico, in takoj pride na vaš dom naš zastopnik ter vam uredi, vsa vaša naročila, in zopet pripelje na dom, ali pa prinesite sami na The Frank's Dry Cleaning Co. 4361 E. 55th St. pri St. Clair ave. nasproti banke. Izdelujemo nove obleke. Čistimo, barvamo in popravljamo stare. Naše delo je izvrstno in garantirano. (41)

POZOR SLOVENC!

Edini Slovenci plumber v Clevelandu. Svoji k svojim! **NICK DAVIDOVICH,** Plumbing, Gas Fitting, Sewer Building. 1075 East 64th Str. Princeton 833 W.

FRANK WAHČIČ,
Slovenska Modna Trgovina
746 E. 152nd STREET COLLINWOOD, OHIO

Se priporočam v nakup vsakovrstnega papirja za papiranje hiš. Sprejem tudi naročila za papiranje. Cene so zmerne in točna postrežba. **JOHN GORUP,** 5816 St. Clair ave. (43)

POZOR!
Radi slabega zdravlja moram zapustiti mesto, in raditega prodam svojo dobro zgrajeno hišo, 5 sob in vse moderne naprave v hiši. Proda se za nizko ceno \$3300. Vprašajte takoj, ker tako poceni ne dobite zlepa tako dobre hiše. B. F. Thomas, 1360 Penhurst Rd. stari Nottingham, St. Clair Collinwood kara do London Rd. (39)

V najem se odda stanovanje s štirimi sobami. Več se poizve na 881 E. 137th St. (39)

IŠČE SE
Anton Adamič, doma iz Ponikev, Dobrepolje, Kranjsko, bivajoč nekje v Clevelandu ali v okolici. Za njegov naslov bi rad zvedel Anton Zakrajšek, doma iz Ponikev, Dobrepolje, Kranjsko, sedaj nahajajoč se v ujetništvu v Rusiji. Naslov: Anton Zakrajšek, Gorod Jaroslav, Kontora Nikiti, Ponzivokina, Volski zavod, Rusija. (40)

POZOR!
Radi slabega zdravlja moram zapustiti mesto, in raditega prodam svojo dobro zgrajeno hišo, 5 sob in vse moderne naprave v hiši. Proda se za nizko ceno \$3300. Vprašajte takoj, ker tako poceni ne dobite zlepa tako dobre hiše. B. F. Thomas, 1360 Penhurst Rd. stari Nottingham, St. Clair Collinwood kara do London Rd. (39)

V najem se odda stanovanje s štirimi sobami. Več se poizve na 881 E. 137th St. (39)

IŠČE SE
Anton Adamič, doma iz Ponikev, Dobrepolje, Kranjsko, bivajoč nekje v Clevelandu ali v okolici. Za njegov naslov bi rad zvedel Anton Zakrajšek, doma iz Ponikev, Dobrepolje, Kranjsko, sedaj nahajajoč se v ujetništvu v Rusiji. Naslov: Anton Zakrajšek, Gorod Jaroslav, Kontora Nikiti, Ponzivokina, Volski zavod, Rusija. (40)

POZOR!
Radi slabega zdravlja moram zapustiti mesto, in raditega prodam svojo dobro zgrajeno hišo, 5 sob in vse moderne naprave v hiši. Proda se za nizko ceno \$3300. Vprašajte takoj, ker tako poceni ne dobite zlepa tako dobre hiše. B. F. Thomas, 1360 Penhurst Rd. stari Nottingham, St. Clair Collinwood kara do London Rd. (39)

V najem se odda stanovanje s štirimi sobami. Več se poizve na 881 E. 137th St. (39)

IŠČE SE
Anton Adamič, doma iz Ponikev, Dobrepolje, Kranjsko, bivajoč nekje v Clevelandu ali v okolici. Za njegov naslov bi rad zvedel Anton Zakrajšek, doma iz Ponikev, Dobrepolje, Kranjsko, sedaj nahajajoč se v ujetništvu v Rusiji. Naslov: Anton Zakrajšek, Gorod Jaroslav, Kontora Nikiti, Ponzivokina, Volski zavod, Rusija. (40)

POZOR!
Radi slabega zdravlja moram zapustiti mesto, in raditega prodam svojo dobro zgrajeno hišo, 5 sob in vse moderne naprave v hiši. Proda se za nizko ceno \$3300. Vprašajte takoj, ker tako poceni ne dobite zlepa tako dobre hiše. B. F. Thomas, 1360 Penhurst Rd. stari Nottingham, St. Clair Collinwood kara do London Rd. (39)

V najem se odda stanovanje s štirimi sobami. Več se poizve na 881 E. 137th St. (39)

IŠČE SE
Anton Adamič, doma iz Ponikev, Dobrepolje, Kranjsko, bivajoč nekje v Clevelandu ali v okolici. Za njegov naslov bi rad zvedel Anton Zakrajšek, doma iz Ponikev, Dobrepolje, Kranjsko, sedaj nahajajoč se v ujetništvu v Rusiji. Naslov: Anton Zakrajšek, Gorod Jaroslav, Kontora Nikiti, Ponzivokina, Volski zavod, Rusija. (40)

POZOR!
Radi slabega zdravlja moram zapustiti mesto, in raditega prodam svojo dobro zgrajeno hišo, 5 sob in vse moderne naprave v hiši. Proda se za nizko ceno \$3300. Vprašajte takoj, ker tako poceni ne dobite zlepa tako dobre hiše. B. F. Thomas, 1360 Penhurst Rd. stari Nottingham, St. Clair Collinwood kara do London Rd. (39)

V najem se odda stanovanje s štirimi sobami. Več se poizve na 881 E. 137th St. (39)

IŠČE SE
Anton Adamič, doma iz Ponikev, Dobrepolje, Kranjsko, bivajoč nekje v Clevelandu ali v okolici. Za njegov naslov bi rad zvedel Anton Zakrajšek, doma iz Ponikev, Dobrepolje, Kranjsko, sedaj nahajajoč se v ujetništvu v Rusiji. Naslov: Anton Zakrajšek, Gorod Jaroslav, Kontora Nikiti, Ponzivokina, Volski zavod, Rusija. (40)

POZOR!
Radi slabega zdravlja moram zapustiti mesto, in raditega prodam svojo dobro zgrajeno hišo, 5 sob in vse moderne naprave v hiši. Proda se za nizko ceno \$3300. Vprašajte takoj, ker tako poceni ne dobite zlepa tako dobre hiše. B. F. Thomas, 1360 Penhurst Rd. stari Nottingham, St. Clair Collinwood kara do London Rd. (39)

V najem se odda stanovanje s štirimi sobami. Več se poizve na 881 E. 137th St. (39)

National Drug Store!
Slovenska lekarna.
vogal St. Clair ave. in 61. ceste. S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni. (45)

SLOVENSKA GOSTILNA
kjer dobite fino pišče, dobro postrežbo. Prodajamo žganje in likerje tudi za domače potrebe na steklenice in galone.
Cena zmerne! Dobra zaloga!
JOSIP KALAN, 6101 ST. CLAIR AVE.

A. M. KOLAR,
Slovenska gostilna.
3222 LAKESIDE AVE.
Se priporočam Slovincem v obilen obisk. Točna postrežba. Vedno svežo pišče.

Dr. L. E. SIEGELSTEIN
3. NADS. PERMANENT BLDG. 746 EUCLID AVE. blizu E. 9th St.
KRONIČNE IN KRVNE BOLEZNI SE ZDRAVLJO
Na isti način in z istimi aparaty kot zdravijo v VELIKIH SANATORIJIH V EVROPI
Uradne ure:
9. aj. do 4. pop.
7. zveč. do 8. zveč.
10. do 12 dop. ob nedeljah.
Izrežite ta oglas, da ne pozabite naslova

Dr. A. E. Fingerhut
Hišni zdravnik Glenville bolnišnice želi na znaniti, da je odprl urad na 15511 Waterloo Rd.
Uradne ure: 9-10 zjut. 2-4 pop. 7-8 zvečer V nedeljo od 2-4 pop.
Govori slovensko in nemško.

OBRESTI SE ZAČNEJO VSAK DAN VLOŽITE DENAR NA LAKE SHORE BANK
in po pravih plačamo do dneva, ko potegnete denar van
4%
St. Clair and 55th St. Prospect and Huron Superior and Addison.

IŠČE SE
Ivana Klavs, doma iz Dobrepolja, Kranjsko, stanujoča nekje v Clevelandu. Za njo birađ pozvedel Anton Klavs, doma iz Podgorice, Dobrepolje na Kranjskem, sedaj ujet v Rusiji. Naslovi se naj: Anton Klavs, Gorod Jaroslav, Kontora Nikiti, Ponzivokina, Volski zavod, Russia. (40)

FRANK JELERČIČ 5816 St. Clair ave.
Jako dober candy store je naprodaj. Proda se radi starosti lastnika. Dobro dočča trgovina. Vprašajte pri Agnes Korče, 3545 E. 81st St. (40)

BRATA KUNSTEL
New York Dry Cleaning Co.
Priporočava se cenjenam občinstvu za čiščenje, lihanje in popravljanje MOŠKIH IN ŽENSKIH OBLEK
Vse delo izvršimo v popolno zadovoljnost. Fino delo Nizke cene. Pridemo taktat in pripeljamo na dom. 6220 ST. CLAIR AVENUE

John Grdina,
slovenska gostilna, društvene dvorane za veselice, svadbe, seje in druge prilike.
Veselo velikonočne praznike.
6021-25 St. Clair Ave.

Dr. L. E. SIEGELSTEIN
3. NADS. PERMANENT BLDG. 746 EUCLID AVE. blizu E. 9th St.
KRONIČNE IN KRVNE BOLEZNI SE ZDRAVLJO
Na isti način in z istimi aparaty kot zdravijo v VELIKIH SANATORIJIH V EVROPI
Uradne ure:
9. aj. do 4. pop.
7. zveč. do 8. zveč.
10. do 12 dop. ob nedeljah.
Izrežite ta oglas, da ne pozabite naslova

SLOVENSKA GOSTILNA
kjer dobite fino pišče, dobro postrežbo. Prodajamo žganje in likerje tudi za domače potrebe na steklenice in galone.
Cena zmerne! Dobra zaloga!
JOSIP KALAN, 6101 ST. CLAIR AVE.

A. M. KOLAR,
Slovenska gostilna.
3222 LAKESIDE AVE.
Se priporočam Slovincem v obilen obisk. Točna postrežba. Vedno svežo pišče.

Dr. A. E. Fingerhut
Hišni zdravnik Glenville bolnišnice želi na znaniti, da je odprl urad na 15511 Waterloo Rd.
Uradne ure: 9-10 zjut. 2-4 pop. 7-8 zvečer V nedeljo od 2-4 pop.
Govori slovensko in nemško.

OBRESTI SE ZAČNEJO VSAK DAN VLOŽITE DENAR NA LAKE SHORE BANK
in po pravih plačamo do dneva, ko potegnete denar van
4%
St. Clair and 55th St. Prospect and Huron Superior and Addison.

IŠČE SE
Ivana Klavs, doma iz Dobrepolja, Kranjsko, stanujoča nekje v Clevelandu. Za njo birađ pozvedel Anton Klavs, doma iz Podgorice, Dobrepolje na Kranjskem, sedaj ujet v Rusiji. Naslovi se naj: Anton Klavs, Gorod Jaroslav, Kontora Nikiti, Ponzivokina, Volski zavod, Russia. (40)

FRANK JELERČIČ 5816 St. Clair ave.
Jako dober candy store je naprodaj. Proda se radi starosti lastnika. Dobro dočča trgovina. Vprašajte pri Agnes Korče, 3545 E. 81st St. (40)

BRATA KUNSTEL
New York Dry Cleaning Co.
Priporočava se cenjenam občinstvu za čiščenje, lihanje in popravljanje MOŠKIH IN ŽENSKIH OBLEK
Vse delo izvršimo v popolno zadovoljnost. Fino delo Nizke cene. Pridemo taktat in pripeljamo na dom. 6220 ST. CLAIR AVENUE

John Grdina,
slovenska gostilna, društvene dvorane za veselice, svadbe, seje in druge prilike.
Veselo velikonočne praznike.
6021-25 St. Clair Ave.

Tel. Main 2063
Cuy. Central 1690
John L. Mihelich
SLOVENSKI ODVETNIK
(ATTORNEY AT LAW)
902-04 Engineers Bldg. 5514 St. Clair Ave.

NAJSTAREJŠA SLOVENSKO - HRVATSKA TRGOVINA Z LIKERJI V AMERIKI
Mi prodajamo najbolje žganje po sledečih cenah:
Brinjevec, 6 steklenic..... \$ 7.00
Brinjevec, 12 steklenic..... \$13.00
Posamezna steklenica..... \$ 1.35
Tropinovec, galon..... \$2.25, \$3.50, \$3.75 in \$ 5.50
5 steklenic..... \$ 11.00
12 steklenic..... \$ 13.00
Silvovka, galon \$2.75 in..... \$ 3.00
Naše javno znano "66" žganje, 7 let staro, 6 steklenic..... \$ 6.00
12 steklenic..... \$11.00
Concord vino, rudeče, barel..... \$22.00
Concord vino, rudeče, pol barel..... \$16.00
Po 5 in 10 galon za galono..... \$.90
Pesamezna galona..... \$ 1.00
Belo vino, barel..... \$38.00
Belo vino, pol barel..... \$19.00
Za 5 in 10 galonov, za galono..... \$ 1.00
Posamezna galona..... \$ 1.25
Pri naročilu pošljite vselj denar money order ali ček.
Za posodo so posebne cene in sloer za 3, 4, in 4% galone posode 50c vsaka, 5 & 6, in 10 gal. posode po \$1.00 in za 25 gal. \$1.50. Bajelni so zastoj.
THE OHIO BRANDY DISTILLING COMPANY, 6102-6104 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO

John Breskvar,
Slovenska gostilna
Priporočam gostilničarjem in jih odjemalcem smodke mojega izdelka, posebno pa priporočam smodke, ki se prodajajo v korist Slovenskega Nar. Doma v Clevelandu.
3528 St. Clair Ave.

J. S. Jablonski,
Slovenski fotograf
6122 St. Clair Ave. 6014 Broadway
Izdeluje slike za ženitve in družinske slike, otroške slike, po najnovejši modi in po niskih cenah. Za \$3.00 vrednostnih slik (en tucet), naredimo eno veliko sliko v naravni velikosti zastoj.
VSE DELO JE GARANTIRANO.

JOS. ŽOKALJ,
6408 ST. CLAIR AVE.
SE PRIPOROČAM ROJAKOM V OBILEN POSET MOJE TRGOVINE.
Velika zaloga finih moških klobukov, kap, hlač, itd.
VSA MOŠKA OPRAVA.
TOČNA POSTREŽBA, CENE PRAVILNE.

Josip Demshar,
slovenski kontraktor
NOVI NASLOV:
1164 NORWOOD ROAD
TEL. PRINCETON 1298 K
Se priporočam Slovincem za gradnjo hiš po najboljših načrtih in trpežnega materijala. Izdelujem načrte za vsakovrstna poslopja
1164 NORWOOD ROAD

Ali vas veseli narava?
Tedaj si preskrbite fotografski aparat, s katerim lahko delate najlepše slike narave. Pa tudi slike vaših prijateljev in znancev.
Najboljše aparate dobite pri **F. BRAUNLICH** LEKARNA 1363 E. 55th St.

UDOVICA

Roman iz 18. stoletja.

Napisal I. E. Tomič.

Poslovenil Stefan Klaus.

"In tudi ne bi, in nikdar ne dovolim te neumne poroke," se jezila baronica, zelo strastno gestikulirajoč.

"Vem, kaj ti ugaja na Domjanicu; njegova široka pleča, jakke noge in železne mišice... Želiš možkega telesa, a ne vprašaj, kakšen je drugače! In jaz ti pravim, da je Domjanic igralec, bajek, razsipnik. Drago boš plačevala, če pride do tega zakona..."

"Če bo tudi tako, trpela bom poročiti se hočem, čim prej..." je rekla Gita z odločnim glasom, v katerem se je kazala jeza.

"Ali ne preje, dokler ne mine leto, ki je mora doslužiti v moji službi," je pristavila baronica razjarjena. "Zapomni si to ter mu povej." Po teh besedah se je pudencijana naglo dvignila iz naslonjaca ter odšla iz Gite sobe.

"Jezl se, saj sem vedela to!" je govorila Gita sama s seboj in se je pričela polnoglasno smejeti. "In vendar se poročim". Vzela je v roko glavnik ter dovršila delo, ki ga je Pudencijana v svoji jezi pustila nedovršeno.

Pudencijana je bila v resnici besna od jeze in ljubosumnosti. Ko je prišla v svojo sobo, je dala duška svoji jezi ter je obkladala Gito z vsakovrstnimi priimki: Ta ničvrednica, nehvaležnica; ta norica... Tako se vede napram mene... meni, ki jo bolj ljubim nego lastne otroke! V obrazu je bila vsa rdeča od velike vznemirjenosti in razdraženosti. "A do zakona ne pride, kakor mi Bog pomagaj, preprečiti hočem..."

Ali kako? Tega se sama ni vedela... in porabiti hoče vsako priliko, da poskusi to.

In kmalu se je nudila taka prilika, da si ni mogla želeči boljše.

V. Bila je v sredini meseca svečana leta 1755. Sneg je pričel kopneti po polju in po gorah, vse je živele v nadi, da nastopi to leto spomlad prej nego navadno. Po Dravi in Savi so pluli veliki kosi ledu, ki jih je tok nosil v doljne kraje. Jug je vedno pihal in z nenavadno hitrostjo je zginevala z zemlje zimska odeja iz snega in ledu. Če Bog da, bo za kak teden sijalo gorko sonce in napoči ura novemu delu in življenju.

Viceban Ivan Rauch, eden najpremožnejših ljudi v kraljevini, je živel tačas na svojem posestvu v Lužnici, kjer se je marljivo pečal s posli banovine. Prejšnje leto je bila dovršena "konskripcija" (ljudsko štetje) naroda in vse imovine v področju banove vlade, pa je sedaj viceban vzel v roke vse to veliko delo, da je dobro preučil, predno se odpravi na Dunaj na dvor z veliko misijo. Nepopolnarna stvar v vsem kraljestvu je bila dovršena, samo sedaj je še vsakdo razmišljal, kaj se izcema iz tega. Radi te novosti so se bali težkih posledic tako grajščaki, kakor tudi kmetje, ne da bi sami vedeli pravzaprav zakaj. Vsi so složno slutili, da ta konskripcija ene, kakor druge obteži bolj, nego do sedaj, da se davki zvišajo in uvedejo novi. Tako se navadno sodi, kadar se uvaja novost.

Nekega popoldneva, ko je ravno viceban imel pred seboj zagnjene fotelijonte popisnega dela, je zapeljal na dvorišče lužniškega dvora dovolj lepa kočija, na kateri je sedel poleg kočijaža na kozlu županiški pandur. Po tem se je moglo soditi, da sedi v kočiji ugleden županiški častnik, ki je prišel v posete k velemožnemu gospodu vicebanu.

Ko je kočija obstala pred uhodom, je skočil pandur s kozla ter hitel odpirat vrata kočije, iz katere je stopil precej obširen, močan človek s črnimi brkami v pepelasti, s krznom obšiti suknji.

Bil je to Josip p. Rafaj, podžupan varaždinske županije in posestnik v Ravni pri Križevcih.

Trdim korakom je šel po stopnicah in videti je bilo, da je dobro poznan v tem gradu. Vicebanovi slugi so ga pozdravili z velikim spoštovanjem, in stari "telesni pandur" njegove velezmožnosti ga je qdvedel v vicebanove sobe.

"Ave, magnifice et illustrissime domine", je pozdravil podžupan vicebana, ki je na ta glas dvignil glavo ter pogledal prisleca, ki je smejočega obraza stal na pragu njegove sobe.

"O, ti tukaj?" se je oglasil viceban; dvigajoč se dosti težko s stola, na katerega se je bil vsedel. "Ze davno sem želel videti te pri sebi. No, kaj do brega te je privedlo sem?" je vprašal viceban, približavši se podžupanu, ki ga je prijel za roko.

"Zalibože, o dobrem ne morem govoriti!" je odgovoril podžupan hitro, kakor človek, ki se hoče čim prej rešiti breme, ki ga teži, "Imam ti, velemožni prijatelj, povedati važnih, a zelo nepovoljnih stvari."

Viceban je obstal sredi sobe ter uprl vprašajoč pogled v Rafajev obraz.

"Kaj je torej?" "Bojim se, da skoro ne nastane ustaja med kmeti v našem kraju," je odgovoril resno podžupan.

"Kje, v varaždinski županiji?"

"Ne, temveč v križevski, kjer so moja posestva," je rekel Rafaj. "Tani pod Kalnikom in naprej se upirajo kmetje, imajo tajne sestanke, srečavajo svoje grajščake, tako bahato in sovražno, da se to že več ne more prenašati."

"Morda se to samo tako misli," je pristavil viceban. "Kmetje nam niso bili nikdar udani in vedno so nas postrani gledali."

"Ne, ne, sedaj je stvar resna!" je prekinil Rafaj vicebana v govoru. "Včeraj sem dobil pismo od svoje soproge, ki je zunaj v Ravni, kjer mi javlja samo grozne stvari. Ne špan, ne sluga, ne dekle je več ne ubogajo. Ona kača od špana, ki služi pri meni že petnajst let in ki si je opomogel z mojim denarjem, je rekel moji soprogi v obraz, da kmalu odzvojni grajščinski vladi." *

"Zapodi ga!" je rekel viceban, pogladivši svojo lepo, močno in že nekoliko osivelo brado. "Tako kača bi jaz takoj zapodil in jo izročil sodnji!"

"S tem ne bi ničesar opravil. Kakoršen je ta moj špan, taki so tudi vsi drugi," je govoril Rafaj. "Poslušaj me, magnifice amice, še nadalje. Te dni sem prejel pismo od svojega ravenškega župnika. Ta mi ravno tako piše samo žalostne vesti. Pravi, da se kmetje gotovo dvignejo, ko nastopi pomlad v deželi, dalje, da so v dogovoru z Vlaha v varaždinski krajini, ki so se lansko leto uprli, in da vsi javno govore, da v kratkem času otresejo jarem svoje dežel-ske gosposke in da pridejo pod kraljino. Vidiš, velemožni gospod viceban, da je treba tu odločno nastopiti proti objestim kmetom in preprečiti vsako nevarno gibanje."

"Dobro!" je rekel viceban na kratko; na licu se mu je pokazala železna energija. "Ti nanesi takoj pismo za križevškega kolego Saiča, da vso stvar uredi in meni pošlje poročilo. Ako je stvar res tako resna, kakor praviš ti, dvignem na noge vojake in pokažem nepokornim kmetom."

Viceban je nato sel k svoji pisalni mizi iz debele hrastovine in je na polo čistega papirja s težko roko, prenehujoč pri vsaki besedi, napisal nekoliko vrst podžupanu Saiču. Zapečatil je pismo z velikim pečatom kraljevine ter ga je dal Rafaju.

"To izroči Saiču... Sapienti pauca! Ostalo mu sam povej!" Rafaj je vzel vicebanovo pismo ter se pričel poslavljati in priklanjati.

"A misliš že oditi?" je vprašal viceban.

"Moram! Za ženo sem v skrbeh," je rekel Rafaj. "Mogla bi izpiti vrč vina!" je pristavil, viceban z nasmehom. "Na potu ne bo ti škodovalo."

"Ne, ne! Najponižnejši se ti zahvaljujem, ker sem kakor na iglah. Jutri zjutraj hočem biti v Ravni."

"Če je že tako, pa srečno pot!" je rekel viceban, stisnil mu roko ter spremil Rafaja do vrat, kjer sta se poslovila še enkrat.

Dr drugega dne je bil Rafaj že v Križevcih, kjer je izročil Saiču vicebanovo pismo. "Ko to želi viceban in se ti tako bojiš," je rekel Saič svojemu varaždinskemu kolegi, "pojdem na te uporne kmete, a že naprej vem, da ni nič na vsej stvari. Tudi mi kaj čujejo, ali to so ti, care Joseph, samo habje čenče. Gotovo je, da so kmetje nezadovoljni, kakor vedno, mrmrajo in kolnejo gospodo, morda tudi prete, ali to je že bilo od nekdaj, in tudi bo do konca tako, dokler bo kmet, a grajščak njihov gospod."

Gospod Rafaj se je čudil svojemu tovarišu, da nič ne gleda na te glasove.

"Per amorem dei (pri ljubezni božji) čudim se ti, dragi Janko," je rekel Rafaj, ko je izvedel, kako misli Saič o vsej stvari.

"Povej, zakaj?" je rekel Saič že skoro jezno, ker ni trpel, da mu kdo oporeka v službenih stvareh, pa naj si bo tudi njegov kolega.

"Dobro, poslušaj!" je pričel Rafaj, kateremu je bilo malo za Saičev jezo. "Mnogo damam na zunanje simptome, kakor vsak dober zdravnik. Kar zaznamava moje oko za nekaj nenavadnega, na to moram paziti. Ze nistem bil od Božiča v Ravni... Od tega časa je že minolo kakih šest tednov, ali jaz sem zapazil, da se je ljudstvo vse spremenilo..."

"Hm..." je zamrmral Saič, hodeč po sobi gori in doli. Rafaj je nadaljeval.

(Dalje prihodnjic).

PRIPOROČILO.

Vsem cenjenim Slovincem in Slovenkam se najtopleje priporoča v nakup vsakovrstne ženske in otročje zgotovljene oprave kakor: fine ženske in otročje spomladanske suknje, obleke z žekotom, princes obleke, krila, bluze, fine šlingane obleke za deklice, otročje slamnike, spodnja obleka, rokavice, nogavice, itd.

Vse blago kupljeno pri meni, je sve

že, trpežno, fino izdelano in iz najboljšega blaga. Cene vsemu blagu so kakor po navadi pri meni vedno nižje, kakor kje drugje. Pridite in prepričajte se. Pri tej Priliki iskreno želim vsem cenjenim Slovincem in Slovenkam vesele velikonočne praznike. Za obilen obisk in podpiranje moje ga podjetja se vam najtopleje priporočam

Beno B. Leustig,

6424 ST. CLAIR AVE.

blizu Addison ceste.

V teh dneh draginje.

naj se vsak čuva nevarnih bolezni, ki pomeni propad družinskega preračuna. Polna resnica je v pregovoru, da kdor je najprej posvarjen, je najprej obožžen". Zaprtje, glavobol, zguba apetita, splošna slabost, vsi taki simptomi naj vas napeljejo, da hitro iščete zanesljivo zdravilo, da si prihranite bodoče neprilike.

Trinerjevo ameriško grenko vino

je zdravilo, katero potrebujete v vseh takih slučajih. Sčisti prebavilne organe, odstrani nabrane nečistoče, kjer se redijo bacili, pomaga prebavi, povrne apetit in utrdi kri in želodec, da se lahko bori proti napadom škodljivih bakterij. V zgoraj omenjenih slučajih in pri nervoznosti, nereditih v želodcu, pri spremembi življenja ali za premogarje, je to zdravilo priznано boljše kot vse druge pripravke. Je delano le iz grenkih zelišč, korenin in lubja, ki ima zdravilno vrednost, in iz čistega, naravnega, močnega vina. Najbolj natančni železoc z veseljem pozdravi to zdravilo. Cena \$1.00. Po lekarnah.

Trinerjev liniment

pripelje v vaš dom pravo družinsko zdravilo. Je neprecenljive vrednosti za revmatizem in nevralgijo, izvrsten za nesreče, razpokline, napetja, trd vrat, itd. Je osvežljiv za utrujene mišice po trdem delu ali za trudne noge po dolgi hoji. Cena 25 in 50c po lekarnah, po pošti 35 in 60c

Trinerjev pomirjevalec kašlja

je najbolj zanesljivo zdravilo za prehlad in kašelj, hripavost, bronhitis, astma, itd. Cena ista kot liniment.

Trinerjeva zdravila so dobila največjo nagrado na vseh mednarodnih razstavah. Zadnja nagrada: Zlata medalja, San Francisco, 1915, največje darilo Pansamske razstave, 1916.

Joseph Triner,

Chemist

1333-39 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

DIAMANTI

Cena vsem diamantom je poskočila precej visoko. Kdor želi imeti sedaj fino brušene diamante, naj se oglasi nemudoma, ker jaz jih prodajam še po stari ceni. To je edini prostor, kjer morete dobiti prave diamante po starih cenah.

Gramofoni

in gramofonske plošče v vseh jezikih. Posebno dobre slovenske plošče.

Najboljše blago!

Najnižje cene!

Žepne, stenske in druge ure, prstani, medaljoni, igle, itd. Znaki vseh Jednot in Zvez.

Točno popraviljanje

ur, zlatnine, srebrnine, po nizkih cenah in garantirano.

FRANK ČERNE,

NAJVEČJA SLOVENSKA ZLATARSKA TRGOVINA

6033 ST. CLAIR AVE.

Pri meni plačate lahko tudi naročnino za revijo "ČAS".